

Наукові перспективи
Видавнича група

серії: філологія, культура і мистецтво,
педагогіка, історія та археологія, соціологія

Bulletin of Science and Education

№ 4(22) 2024

Видавнича група «Наукові перспективи»

Громадська організація
«Християнська академія педагогічних наук України»

«Вісник науки та освіти»

*(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 4(22) 2024

Київ – 2024

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Public organization

"Christian Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine"

"Bulletin of Science and Education"

*(Series" Philology ", Series" Pedagogy ", Series" Sociology ",
Series" Culture and Art ", Series" History and Archeology")*

Issue № 4(22) 2024

Kiev – 2024

«Вісник науки та освіти (Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія», Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)»:
журнал. 2024. № 4(22) 2024. С. 2008

Рекомендовано до видавництва Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 01.05.2024, № 1/5-24)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія) та педагогіки (спеціальність - 011 Освітні, педагогічні науки)

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.12.2022 № 1166 журналу присвоєна категорія Б з філології (спеціальність - 035 філологія).

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної академії наук Азербайджану, громадської наукової організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання» та громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»

Журнал публікує наукові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів філології, соціології, науки про освіту, історії, археології, а також, культурології та мистецтвознавства з метою їх впровадження у сучасний науково-освітній простір.

Цільова аудиторія: вчені, лінгвісти, літературознавці, перекладачі, мистецтвознавці, культурознавці, педагоги, соціологи, історики, археологи, а також, інші фахівці з різних сфер життєдіяльності суспільства, де знаходить застосування тематика наукового журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), Research Bible, міжнародної пошукової системи Google Scholar.

Головний редактор: Гурко Олена Василівна - доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, (Дніпро, Україна).

Редакційна колегія:

- ✚ Александрова (Верба) Оксана Олександрівна – доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії музики Харківського національного університету імені І. П. Котляревського, (Харків, Україна)
- ✚ Афонін Едуард Андрійович - доктор соціологічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, (Київ, Україна)
- ✚ Булатов Валерій Анатолійович - старший викладач кафедри дизайну Українського гуманітарного інституту, член спілки дизайнерів України
- ✚ Вакулук Ірина Іванівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри журналістики та мовної комунікації Національного університету біоресурсів і природокористування України (Київ, Україна)
- ✚ Волошенко Марина Олександрівна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри психології та соціальної роботи Державного університету "Одеська Політехніка" (Одеса, Україна)
- ✚ Вуколова Катерина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу Білоцерківського національного аграрного університету (Біла Церква, Україна), доцент Дніпровського відділення центру наукових досліджень та викладання іноземних мов Національної академії наук України, Дніпро, Україна (Дніпро, Україна)
- ✚ Головня Алла Василівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- ✚ Колмикова Олена Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін Дунайського інституту Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- ✚ Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бугая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- ✚ Кошетар Ульяна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Курниш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- ✚ Лінтвар Ольга Миколаївна - кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Литвинська Світлана Віталіївна - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету, (Київ, Україна)
- ✚ Матійчин Ірина Метиславівна – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри методики музичного виховання і диригування Навчально-наукового інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (Дрогобич, Україна)
- ✚ Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)

- ✚ Мацько Віталій Петрович - доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови та літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (Хмельницький, Україна)
- ✚ Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- ✚ Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- ✚ Мізюк Вікторія Анатоліївна - кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмайльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- ✚ Міщенко Ірина Іванівна - кандидат мистецтвознавства, доцент, Заслужений працівник культури України, член Національної спілки художників України, доцент кафедри мистецтвознавчої експертизи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✚ Ніколас Микола Ілліч - доктор історичних наук, професор кафедри історії на методикі її навчання Ізмайльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- ✚ Осова Ольга Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземної філології Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради (Харків, Україна)
- ✚ Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- ✚ Потенко Людмила Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, директор Черкаського інформаційно-учбового тренінгового центру Національного університету «Одеська юридична академія», доцент кафедри іноземних мов НУ «ОЮА», членкиня Центру українського-європейського наукового співробітництва (Одеса, Україна)
- ✚ Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- ✚ Прокопович Лада Валеріївна - доктор філософських наук, професор кафедри культурології та філософії культури Національного університету «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)
- ✚ Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- ✚ Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені к.д.ушинського (Одеса, Україна)
- ✚ Сидоренко Сергій Іванович - кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- ✚ Січкаренко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- ✚ Скляр Ірина Олександрівна - кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології, доцент кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ Донбаський Державний педагогічний університет, постдокторант(м. Дніпро, Україна)
- ✚ Степанова Наталія Михайлівна - кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти, заступник з науки директора ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (Черкаси, Україна)
- ✚ Стратулат Наталія Вікторівна, кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри правничої лінгвістики Національної академії внутрішніх справ, (Київ, Україна)
- ✚ Супрун Володимир Миколайович – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри журналістики та українознавства Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- ✚ Тележкіна Олеся Олександрівна - доктор філологічних наук (спеціальність "Українська мова"), доцент, професор кафедри мовної підготовки, педагогіки та психології Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, (Харків, Україна)
- ✚ Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- ✚ Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- ✚ Федотова Оксана Олегівна - доктор історичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри інформаційної діяльності Маріупольського державного університету (Київ, Україна)
- ✚ Чікарькова Марія Юріївна - доктор філософських наук (спец. "філософія культури"), професор кафедри філософії та культурології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Чернівці, Україна)
- ✚ Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- ✚ Шевель Інна Петрівна - кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин Київського національного університету культури і мистецтв (Київ, Україна)
- ✚ Шеремет Інеса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- ✚ Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- ✚ Щербак Олена Володимирівна - кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри прикладної лінгвістики Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Миколаїв, Україна)
- ✚ Янкович Олександра Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і методики початкової та дошкільної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (Тернопіль, Україна)
- ✚ Ярослав Сирник - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

ЗМІСТ

СЕРІЯ «ФІЛОЛОГІЯ»

Тkachenko N.D. <i>POSITIVE STEREOTYPE AS SOCIOLINGUISTIC AND PSYCHOLINGUISTIC PHENOMENON</i>	20
Vorova T.P. <i>SOME ASPECTS OF THE THEORY OF TRANSLATOLOGY: A BRIEF EXCURSION INTO DISCIPLINE</i>	34
Андерсон І.В. <i>ПРОФЕТИЗМ У ІІІ ЧАСТИНІ «ДЗЯДІВ» АДАМА МІЦКЕВИЧА</i>	49
Анпілогова Є.Д. <i>АНГЛОМОВНІ ТА УКРАЇНОМОВНІ НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ СТАТТІ: КОМПАРАТИВНИЙ ПІДХІД ДО АНАЛІЗУ ДИСКУРСУ</i>	60
Бикова Т.В. <i>ЖАНРОВІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО ПОСТМОДЕРНОГО РОМАНУ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ «НІЧ ІЗ ПРОФІЛЕМ ЖІНКИ» В. ДАНИЛЕНКА)</i>	70
Боримська О.І. <i>ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНИХ ТЕКСТІВ В АНГЛОМОВНОМУ МЕДІЙНОМУ ПРОСТОРІ</i>	84
Брона О.А. <i>ТЕРМІНОЛОГІЧНА ВАРІАНТНІСТЬ ГІДРОГЕОЛОГІЧНОЇ ЛЕКСИКИ</i>	94
Гейна О.В. <i>РОЛЬ ТЕРМІНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ МЕТОДИЧНО ОРІЄНТОВАНОГО ЛІНГВІСТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	107
Гурко О.В., Новікова О.В. <i>ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ SUCCESS НА МАТЕРІАЛІ ДІЛОВОГО ДИСКУРСУ</i>	118
Дацьо Т.О. <i>АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО РЕГУЛЮВАННЯ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ЗАХИСТУ МОВНИХ ПРАВ У РІЗНИХ КРАЇНАХ</i>	131
Довбищенко Ф.В. <i>НАРАТОЛОГІЧНИЙ ВИМІР НОВЕЛИ ГІ ДЕ МОПАССАНА «МІСЯЧНЕ СЯЙВО»</i>	144

- Іванова Н.Г., Марчук І.П., Нагорна Н.В.** 155
*АКАДЕМІЧНИЙ КОНТЕКСТ ТА КРОС-КУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ:
АУДІОВІДЕОМАТЕРІАЛИ САЙТУ VIDEOELE (ПОЧАТКОВИЙ РІВЕНЬ
НАВЧАННЯ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ)*
- Івасишин Т.М., Кравчук Л.В.** 174
*СЕМАНТИКО-ТЕКСТУАЛЬНА ЕКСПЕРТИЗА У СТАТТЯХ КРИМІНАЛЬНОГО
КОДЕКСУ УКРАЇНИ, ПІДСЛІДНИХ СБУ*
- Кирильчук О.Б., Голяк В.І., Твердохліб О.С.** 187
*ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ
В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ*
- Кирильчук О.Б., Терещушко Ю.Р., Кругленко Л.В.** 201
*ДОСЛІДЖЕННЯ ВАЖЛИВОСТІ ГРАМАТИЧНИХ НАВИЧОК У
ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ РІЗНИХ
РІВНІВ ВОЛОДІННЯ*
- Кириченко В.Г., Войтенко Г.М., Холод І.В.** 214
*ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОЕТИЧНОГО ДИСКУРСУ В
КОНТЕКСТІ ФІЛОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ*
- Крук З.М., Луцик Н.М., Воронько Г.М.** 228
*ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕТОДОЛОГІЙ ОЦІНЮВАННЯ МОВНИХ КОМПЕ-
ТЕНЦІЙ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ*
- Крупеньова Т.І.** 244
КОНЦЕПТ «ВОРОГ» У МОВНІЙ КАРТИНІ СВІТУ УКРАЇНЦІВ
- Кузьменко Н.В.** 254
*КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ
МОВИ НА ПРИКЛАДІ БЕЗЕКВІВАЛЕНТНОЇ ЛЕКСИКИ*
- Лаухіна І.С.** 264
*ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРАЖЕННЯ ЕКСПРЕСІВНОСТІ У
ШВЕЙЦАРСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ВАРІАНТІ ФРАНЦУЗЬКОЇ
МОВИ*
- Лепетюк І.Г.** 276
*КОГНІТИВНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОВПЛИВУ МИСЛЕННЯ ТА МОВЛЕННЯ
В КОНТЕКСТІ ПРОТИДІЇ ВОРОЖІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ПРОПАГАНДІ*
- Лугова Д.В.** 288
АНТРОПОНІМНИЙ ПОРТРЕТ МІСТА ЗАПОРІЖЖЯ
- Марсєв Д.А., Лісова Ю.О., Артиш О.О.** 297
*АНАЛІЗ КРЕАТИВНИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ
В СИСТЕМІ ФІЛОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ*

- Мацегора І.Л., Тарасенко К.В.** 311
*СИНТАКСЕМНА ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕКЛАДІВ
ПОЕТИЧНИХ ТВОРІВ АДАМА МІЦКЕВИЧА*
- Михайленко В.О., Сафонова Н.В.** 324
*ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ТЕРМІНОЛОГІЧНУ ПАРАДИГМУ В
УКРАЇНСЬКІЙ ФІЛОЛОГІЇ*
- Мишко С.А., Кішко О.В., Почепецька Т.М.** 339
*ЧИТАЦЬКИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛОМОВНОЇ ПОЕЗІЇ
СТУДЕНТАМИ СТАРШИХ КУРСІВ УНІВЕРСИТЕТУ*
- Мішеніна Т.М.** 351
*АРХІТЕКТОНІКА КОНЦЕПТУ «ВОДА» В ОПОВІДАННІ БОРИСА
АНТОНЕНКА-ДАВИДОВИЧА «ГРОЗА»*
- Новікова Т.Л.** 365
*ЛІНГВІСТИЧНА ОСНОВА ЕКОНОМІЇ В СИНТАКСИСІ РОЗМОВНОЇ
МОВИ (на матеріалі німецької мови)*
- Пак Антоніна** 378
*МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ КОРЕЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ
УКРАЇНСЬКИМ СТУДЕНТАМ*
- Певсе А.А.** 388
*ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З УКРАЇНСЬКОЇ
МОВИ УГОРСЬКОЮ*
- Подковирофф Нанушка Татьяна Соня** 397
*КОМУНІКАТИВНА СИТУАЦІЯ «ДРАМАТУРГ - РЕЖИСЕР» В
УКРАЇНСЬКІЙ СУЧАСНІЙ ДРАМАТУРГІЇ ТА ТЕАТРИ*
- Приблуда Л.М.** 407
*ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЄВОЇ ПОВЕДІНКИ В
КІБЕРПРОСТОРИ*
- Романюк В.Л., Чевичелова О.О., Холод І.В.** 417
*ВЗАЄМОДІЯ МІЖ ФАХІВЦЯМИ З ФІЛОЛОГІЇ ТА РОЗРОБНИКАМИ
СИСТЕМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ПОШУК СПІЛЬНИХ ТОЧОК
ДЛЯ ПОДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ*
- Світлична М.О.** 432
ЕКОКРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ ОПОВІДАнь ОРАСІО КІРОГІ
- Сивачук Н.П.** 443
*РОЛЬ ОСВІТЯН УМАНЩИНИ У ЗБЕРЕЖЕННІ ФОЛЬКЛОРНОЇ
СПАДЩИНИ РЕГІОНУ*

Ситдикова І.В., Морозова В. <i>ВІДОБРАЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО АСПЕКТУ У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ АЛЖИРУ</i>	462
Сіладі В.В., Берга Е.Т., Холод І.В. <i>ВПЛИВ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ТЕРМІНОГРАФІЮ У ФОРМУВАННІ МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ- ФІЛОЛОГІВ</i>	471
Стародуб А.А., Байтерякова Н.Ю. <i>ОСОБЛИВОСТІ АНГЛО-УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ МЕТАФОР У РОМАНІ В.Е. ШВАБ “НЕЗРИМЕ ЖИТТЯ АДДІ ЛЯРЮ”</i>	485
Стеценко Н.М., Вікторук С.О. <i>ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОНСТИТУЦІЇ США</i>	499
Струганець Ю.Б. <i>ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІЙНО-СЕМАНТИЧНОЇ ТРАНСПОЗИЦІЇ СПОРТИВНИХ ТЕРМІНООДИНИЦЬ У ПОЛІТИЧНОМУ МЕДІЙНОМУ ДИСКУРСІ</i>	512
Стрюк Н.В., Джоган В.О. <i>ЗАСОБИ АКТУАЛІЗАЦІЇ КАТЕГОРІЇ ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНОСТІ В АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ НАПИСАХ НА ОДЯЗІ</i>	521
Федосій О.О. <i>ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНІСТЬ У РОМАНІСТИЦІ ГАЛИНИ ПАГУТЯК І МИРОСЛАВА ДОЧИНЦЯ</i>	536
Чепурна М.В., Редчиць Т.В., Власюк І.В. <i>МОВНА ПІДГОТОВКА ДО МІЖНАРОДНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У БІЗНЕС- СЕРЕДОВИЩІ</i>	548
Шистко А.О., Дьячок Н.В. <i>ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ МОВЛЕННСВОЇ КОМПРЕСІЇ – АБРЕВІАЦІЇ – В УКРАЇНСЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА НІМЕЦЬКІЙ МОВАХ</i>	560
Штангрет Г.З., Мосій І.М., Чаплик О.А. <i>ІНТЕГРАЦІЯ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У ПРОЦЕС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ</i>	572
Шульга О.О. <i>ОБРАЗ МАРУСИ ЧУРАЙ В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ</i>	586
Шуляк С.А., Кондратюк О.І. <i>КОНЦЕПТУАЛЬНА СТРУКТУРА НЕБЕСНОГО СВІТУ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ</i>	598

СЕРІЯ «ПЕДАГОГІКА»

- Dubovyk V.V.** 606
GENESIS AND DEFINITIONS OF THE CONCEPT OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN EDUCATION
- Kontsevoi S.A.** 621
POLYTECHNIC CHEMISTRY AS A MODEL FOR THE TRANSITION TO RESEARCH-BASED TEACHING
- Korniytska Yu.A., Serheieva O.O., Haidenko Yu.O.** 636
FORMALISTIC LEARNING APPROACHES: CAUSES AND EFFECTS
- Novakivska L.V.** 647
WEB RESOURCES IN THE MODERN WORLDVIEW OF SOCIETY: LITERARY ASPECT
- Prokopovych L.V., Lopakov O.S., Lvov I.D.** 660
THE EFFECT OF ANIMATED TEXT IN COGNITIVE PROCESSES: NEW FORMS OF PERCEPTION OF INFORMATION IN EDUCATION
- Shevelova-Harkusha N.V.** 669
THE USE OF THE DIRECT METHOD IN TEACHING ENGLISH AS A TARGET LANGUAGE FOR COMMUNICATION
- Slabouz V.V., Nikitina K.V.** 682
STAGES OF FORMING AND MASTERING THE COGNITIVE COMPONENT OF APPLICANTS' FOREIGN-LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCY USING MODERN INFORMATION AND COMMUNICATION
- Solovei A.Yu.** 697
REFLEXIVE APPROACH TO TEACHING PRACTICE OF FUTURE ENGLISH LANGUAGE TEACHERS
- Ternopilska V.I.** 706
THE UNIVERSITY MODEL OF PHILANTHROPY IN UKRAINE (LATE XX - EARLY XXI CENTURIES)
- Titova L.O.** 714
FOREIGN EXPERIENCE OF FORMING INFORMATION AND DIGITAL COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS
- Vergun A.R., Yagelo S.P., Vergun O.M., Makahonov I.O., Matsyakh Yu.M., Oleksiuk O.B., Topornytska M.Ya., Ivanykovich T.O., Kalytovska M.B.** 724
BASIC PRINCIPLES OF PREVENTION AND DETECTION OF ACADEMIC PLAGIARISM IN A MEDICAL UNIVERSITY (HIGHER MEDICAL EDUCATIONAL INSTITUTION)

- Vertel A.V.** 736
BRUNO BETTELHEIM'S SONIA SHANKMAN ORTHOGENIC SCHOOL AS AN EXAMPLE OF EXTRAPOLATION OF THE PSYCHOANALYTIC THEORY OF CHILDHOOD AUTISM INTO PEDAGOGICAL PRACTICE
- Zamazii Yu.O.** 752
IMPLEMENTATION OF THE CATEGORY HEALTH IN DIFFERENT FIELDS OF SCIENTIFIC KNOWLEDGE
- Авраменко О.О., Машковська Л.В.** 766
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНЬО-НАУКОВОМУ ПРОСТОРІ
- Александров В.І.** 777
ГРОМАДЯНСЬКЕ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОЦЕС ТА ПОКАЗНИК ЯКОСТІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ОСВІТИ ТА ВИХОВАННЯ
- Анголенко В.В.** 790
ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ПРАЦІВНИКАМИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
- Бережний Ю.М.** 802
ОПТИМІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ КОНФЛІКТОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ
- Березовська Л.І.** 811
ІГРОВІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
- Булатова Н.В.** 824
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ УПРАВЛІННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПІДГОТОВЦІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
- Бялик О.В., Писаненко О.І.** 837
ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Вінтюк Ю.В.** 847
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТРЕНІНГ СПІЛКУВАННЯ» СТУДЕНТАМ І КУРСАНТАМ РІЗНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ
- Гаврило О.І.** 860
ВИКОРИСТАННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ АКЦІЙ ЯК ФОРМИ ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

- Головацька Ю.Б.** 874
*ВИКОРИСТАННЯ ЛОКАЛІЗАЦІЇ ЯК КЛЮЧОВОГО ЗАСОБУ
ДЛЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗОВАНОГО СВІТУ*
- Грама І.В., Вороновська Л.П., Чепелюк А.В.** 889
*ЕЛЕКТРОННІ ПЛАТФОРМИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ
ДОБРОЧЕСНОСТІ: РОЛЬ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ*
- Гук О.В., Клим М.І.** 903
*ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ У ПОЗААУДИТОРНІЙ
ВОЛОНТЕРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ*
- Диндаренко О.А.** 915
*ДИСКУСІЙНІ ПИТАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ ЖУРНАЛІСТІВ
У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ*
- Дідок С.В., Пістунова Т.В.** 926
*ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ПРОЦЕСУ КОМУНІКАЦІЇ ТА
ПЕРЕДАЧІ ТВОРЧИХ ІДЕЙ В АРТ-СЕРЕДОВИЩІ*
- Добров В.Я.** 936
*УЯВЛЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ СТОСОВНО СУТНОСТІ
СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ, СПЕЦИФІКИ ТА ПРІОРИТЕТІВ
СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНОГО НАВЧАННЯ*
- Дудник Є.І.** 951
*ВИХОВАННЯ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ ЗАСОБАМИ
МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА*
- Завгородня Л.В., Бардадим О.В., Шапошник А.А.** 965
*РОЛЬ МЕДІАГРАМОТНОСТІ У СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: ПЕРСПЕКТИВИ
ТА ВИКЛИКИ*
- Заводній Т.В., Соболєнко Л.Ю., Федяй І.О.** 978
*АНАЛІЗ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В БІОЛОГІЧНІЙ
ОСВІТІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ*
- Зданевич Л.В., Атрошенко Т.О., Шкабаріна М.А.** 992
*ПОЛІКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ
ВИЩОЇ ОСВІТИ: ТЕОРЕТИЧНІ ВЕКТОРИ*
- Зубрицький І.Я., Гринців М.В.** 1001
*СТЕПАН КОНРАД ПРО СОЦІАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ НА СТОРІНКАХ
ПЕДАГОГІЧНИХ ЧАСОПИСІВ «РІДНА ШКОЛА» ТА «УКРАЇНСЬКА
ШКОЛА»*

- Іванюк Г.І., Венгловська О.А., Антипін Є.Б.** 1017
ПІДГОТОВКА ВИХОВАТЕЛІВ ЗДО ДО ЗДІЙСНЕННЯ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ
- Ігнатенко Н.В.** 1033
ТРАНСФОРМАЦІЯ ЗМІСТУ ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ В ПАРАДИГМИ «НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ»
- Каменська І.С., Лаун С.Ю.** 1047
ЗАСТОСУВАННЯ ВЕБ-СЕРВІСУ MINDMEISTER У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ДИСЦИПЛІН БЕЗПЕКОВОГО ЦИКЛУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ (ТРАНСПОРТ, ОХОРОНА ПРАЦІ)
- Кондратенко Ю.І.** 1063
ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ ПРОВІДНИЦЬКИХ РИС КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ
- Корсіков Д.О.** 1074
НАУКОВІ РОЗВИТКИ ПОНЯТТЯ «ГНУЧКІ» НАВИЧКИ У МІЖНАРОДНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ
- Кравченко К.А.** 1087
ВИКОРИСТАННЯ СИНХРОННОЇ КОМУНІКАЦІЇ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПЛАТФОРМІ MOODLE
- Кривцов В.В., Кривцов В.В.** 1106
РЕАЛІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДУ ПРИ ПОЕТАПНОМУ РОЗВ'ЯЗУВАННІ ЗАДАЧ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ РИСУНКІВ В ПРОЄКЦІЯХ З ЧИСЛОВИМИ ПОЗНАЧКАМИ
- Лазарєв О.В., Фернос Ю.І., Комісаренко Н.О.** 1121
ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПОНЯТТЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ ДО ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
- Леган В.П., Чепурна М.В., Вятчаніна С.В.** 1135
АНАЛІЗ РОЛІ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ТА РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕРЕКЛАДАЧІВ
- Литвинова І.Л., Балабанова К.В., Різак Г.В.** 1148
ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОМФОРТУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ОНЛАЙН-ОСВІТІ
- Лукаш Ю.М.** 1164
КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ

- Малихін О.В.** 1178
*ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ХІМІЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-
НАУКОВОГО ПРОСТОРУ*
- Мандражи О.А.** 1190
ЗАДАЧІ НА СПІВЗВУЧНІСТЬ, ЯКІ ЗВУЧАТЬ ТІЛЬКИ УКРАЇНСЬКОЮ
- Медведєва М.О.** 1201
*ДОБІР ОНЛАЙН-СЕРВІСІВ ДЛЯ ГЕНЕРАЦІЇ ТЕСТІВ ЗА ДОПОМОГОЮ
ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ*
- Мізюк В.А., Кожухар Ж.В., Паска Т.В.** 1214
*ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА АДАПТАЦІЮ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У
ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Ніколаску І.О., Панченко О.О., Шевченко К.В.** 1227
*ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ STEM-ОСВІТИ В ОСВІТ
ПРОЦЕС ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ*
- Новік К.І., Кушевська Н.М., Пильщик С.В.** 1237
*РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЧЕРЕЗ КЕЙС-СТАДІ НА
ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
УКРАЇНИ*
- Овсієнко А.М.** 1254
*ПІДГОТОВКА МОЛОДІ ДО ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО
ОРІЄНТОВАНОГО РИНКУ ПРАЦІ*
- Олешко Д.О., Чепкий І.В., Шевчук В.В.** 1263
*БОЙОВИЙ ДОСВІД НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЯК
ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ*
- Пасічник О.О.** 1275
*ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ІТ-СЛЕНГУ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ
МОВИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ*
- Петрович В.В., Байбакова О.О., Лапшин С.А.** 1287
*ВПЛИВ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ НА ПІДТРИМКУ ТА РОЗВИТОК
НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ*
- Починок Є.А.** 1300
*МЕНЕДЖЕР ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ – ЛІДЕР ЗМІН У СФЕРІ
ЗДОРОВ'Я*
- Приблуда Л.М., Левицька Н.М.** 1314
РИТОРИКА В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

- Прокоф'єв Є.Г.** 1325
ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРАКТИКО ОРІЄНТОВАНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
- Рабецька Н.Л., Сахацька В.В.** 1336
ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ «ВІЙНА» В СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКОМОВНИХ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСАХ
- Рейпольська О.Д.** 1347
ОСОБЛИВОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ФІНДЛЯНДІЇ: КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ В РАКУРСІ НОВОЇ СОЦІОЛОГІЇ ДИТИНСТВА
- Рибалко Л.М., Романенко Б.В.** 1360
ОСНОВИ МЕТОДОЛОГІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
- Сахненко А.В.** 1371
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ПАУЕРЛІФТЕРІВ-ПОЧАТКІВЦІВ
- Семенишина І.В., Завгородній Д.І., Безцінна Ж.П.** 1381
ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ В ЕПОХУ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ: НОВІ ГОРИЗОНТИ ДЛЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ТА РОЗВИТКУ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ
- Семеняко Ю.Б.** 1396
ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ІДЕЙ ПЕДАГОГІКИ М. МОНТЕССОРІ В ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
- Ситник О.І.** 1407
ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО АНГЛОМОВНИХ КРАЇН У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД
- Сіпій В.В., Хренова В.В., Паска Б.В.** 1415
МОБІЛЬНА ОСВІТА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ДОСТУПНОСТІ Й РІВНОСТІ В НАВЧАННІ: АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
- Сопівник Р.В.** 1433
РОЗПОДІЛЬНЕ ЛІДЕРСТВО В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ТЕОРІЙ ЛІДЕРОЛОГІЇ
- Сулим В.Т., Чичук А.П., Біда О.А., Кучай Т.П., Рокосовик Н.В.** 1442
ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕ

- Сущенко А.М., Габ А.І., Малишев В.В.** 1453
*НАУКОВО-ПРАКТИЧНА СКЛАДОВА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В
ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: ФУНКЦІОНУВАННЯ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ОСВІТНІХ ЛАБОРАТОРІЙ ТА ВПРОВАД-
ЖЕННЯ ОСВІТИ В ГАЛУЗІ НАНОТЕХНОЛОГІЙ*
- Таланова Ж.В., Слюсаренко О.М.** 1469
*ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З ФІЗИОТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ:
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД*
- Тамаркіна О.Л., Байдак Л.І., Березняк О.П.** 1482
*ЗАСТОСУВАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ
ІНОЗЕМНІЙ МОВІ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ЗВО*
- Танська В.В., Губарева Д.В., Андрощук І.В., Логай В.А., Пінчук Л.М.** 1493
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ
- Тимофєєва О.Я.** 1508
*РОЗВИТОК НАВИЧОК КОМАНДНОЇ РОБОТИ ЧЕРЕЗ ГРУПОВУ
ВЗАЄМОДІЮ НА ЗАНЯТТЯХ З МОРСЬКОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ*
- Тягур В.М., Гуттерер Є.В., Габода Є.Б.** 1520
*РОЗВИТОК МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ
ПРЕДМЕТІВ ГАЛУЗЕЙ «ТЕХНОЛОГІЇ» ТА «МИСТЕЦТВО»*
- Филипська В.І.** 1536
*ДІЯЛЬНІСНО ОРІЄНТОВАНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ
МОВ У ЗВО*
- Філімонова Т.В.** 1548
*ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ДО
ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ*
- Фурман О.Ф.** 1562
*НАСТУПНІСТЬ У НАВЧАННІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ТА МОЛОДШОГО
ШКІЛЬНОГО ВІКУ СПРИЙМАТИ Й АНАЛІЗУВАТИ ПОЕТИЧНІ
ТВОРИ*
- Харківська А.А.** 1574
*ВИХОВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ В МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ*
- Хлистун І.В.** 1583
*ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ЖУРНАЛІСТСЬКІЙ
ОСВІТІ*
- Холденко В.І., Дмитрієнко О.О., Мамон О.В.** 1599
*МУЛЬТИМЕДІЙНІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ: ВІД ВІДЕОЛЕКЦІЙ
ДО ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ*

Чиченьова О.М., Новікова І.В., Лукачина А.В. 1615
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОВЕДІНКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС УЧАСТІ У ЗМАГАННЯХ В СКЛАДІ ЗБІРНОЇ КОМАНДИ УНІВЕРСИТЕТУ

Шарова Т.М., Землянська А.В. 1626
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТІ

Шевчук Б.В. 1636
ОСНОВНІ ОЗНАКИ ВІРТУАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ФОРМУВАННЯ

Юдіна К.Є., Коковська О.В., Павленко Г.П., Весніна Л.Е., Міщенко І.В. 1650
ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ РОЗВИТКУ У КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-СТОМАТОЛОГІВ

Якімова М.Е. 1663
«ПЕРЕВЕРНУТИЙ КЛАС» ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ УЧНІВ БАЗОВОЇ ШКОЛИ ДО САМОСТІЙНОГО ОВОЛОДІННЯ ЗНАННЯМИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНОГО ЦИКЛУ

СЕРІЯ «ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ»

Kizlova A.A. 1674
MATERIAL DIMENSION OF EVERYDAY LIFE IN VOLYN DURING THE LITHUANIAN PERIOD IN THE WORKS OF OLEKSIY VOYTIUK

Klish A.B., Zulyak I.S. 1685
OLEKSANDR BARVINSKYI'S SPEECHES IN THE GALICIAN SEJM AS A SOURCE FOR STUDYING THE SOCIO-ECONOMIC SITUATION OF UKRAINIANS AT THE END OF THE 19TH AND THE BEGINNING OF THE 20TH CENTURIES

Lukyanenko O.V. 1698
THE HISTORY OF THE FORMATION OF THE POLITICAL CULTURE OF POLTAV REGION AT THE BEGINNING OF THE XXI CENTURY

Алєєва Я.А. 1711
ВИСВІТЛЕННЯ ПИТАНЬ ПОЛІТИЧНИХ РЕПРЕСІЙ РАДЯНСЬКОЇ ДОБИ НА СТОРІНКАХ ТИЖНЕВИКА «ЛІТЕРАТУРНА УКРАЇНА» НАПЕРЕДОДНІ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ 1 ГРУДНЯ 1991 Р.

Баженов О.Л. 1728
МАТЕРІАЛЬНА КУЛЬТУРА ПЕРВІСНИХ ЛЮДЕЙ: ВІД КАМ'ЯНОГО ВІКУ ДО РОЗВИТКУ МЕТАЛУРГІЇ

- Бессалова Т.В.** 1746
*ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ЗАКЛАДАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
ПОЛІТИКИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Біліченко Л.С.** 1763
*ДІЯЛЬНІСТЬ ГЕНЕРАЛ-ГУБЕРНАТОРІВ ХЕРСОНСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ
ПО ЛІКВІДАЦІЇ РЕВОЛЮЦІЙНОГО РУХУ В ОДЕСІ (1905-1907 РР.)*
- Горлатий О.О.** 1774
КОЛОНІАЛЬНА АРХІТЕКТУРА МЕКСИКИ 1520-1640 РОКІВ
- Затірка О.О.** 1787
*ДОСЛІДЖЕННЯ ВОЛОНТЕРСЬКОГО РУХУ В УКРАЇНІ В ДОБУ
НЕЗАЛЕЖНОСТІ (1991 - 2023 РР.)*
- Зуйков В.О.** 1803
*МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ОСВІТИ В СЕРЕДНЬОВІЧЧІ: ВІД
МОНАСТИРСЬКИХ ШКІЛ ДО УНІВЕРСИТЕТІВ*
- Ілляшенко Ю.Ю., Лисенко А.І., Яшан О.О.** 1818
*ДЖЕРЕЛОЗНАВЧІ СТУДІЇ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ІНСТИТУЦІОНА-
ЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО ВІТЧИЗНЯНОГО НАУКОВО-ІСТОРИЧНОГО
ПРОСТОРУ*
- Ільченко І.І.** 1831
*ІСТОРИЧНИЙ ТОПОНІМІКОН РОМАНУ Ю. МУШКЕТИКА «НА
БРАТА БРАТ»*
- Кочетков В.В.** 1842
*В'ЄТНАМСЬКИЙ НАПРЯМ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЗОВНІШНЬОЇ
ПОЛІТИКИ: 1990 – 2010-ТІ РР.*
- Литвиненко А.А.** 1857
*ЗАХОДИ ОКТАВІАНА АВГУСТА ЩОДО ЛЕГІТИМІЗАЦІЇ ВЛАДИ В
КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРИНЦИПАТУ*
- Лобода Д.О.** 1866
*ДИНАСТИЧНА ТРАДИЦІЯ – СКЛАДОВА СЕРЕДНЬОВІЧНОЇ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ*
- Луцик Д.О.** 1880
*ОСОБЛИВОСТІ ПОСЕЛЕНСЬКОЇ СТРУКТУРИ НАСЕЛЕННЯ
СЕРЕДНЬОГО ПОДНІСТРОВ'Я КІНЦЯ ІХ – ПОЧАТКУ ХІІІ СТ.*
- Махінько А.І.** 1894
*АЛКОГОЛЬНА КУЛЬТУРА ВЕЛИКОГО КНЯЗІВСТВА ЛИТОВСЬКОГО
У ПРАЦЯХ М. ДОВНАР-ЗАПОЛЬСЬКОГО*

Никифоров О.В. 1903
ПРОБЛЕМАТИКА СТВОРЕННЯ ТА ЗБРОЙНОЇ БОРОТЬБИ УПА В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ У СВІТЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРИОГРАФІЇ ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ 1990-Х РОКІВ

Прийдун С.В. 1916
ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ В МИРОТВОРЧИХ МІСІЯХ ООН

Смольницька М.К., Баршполець (Лобода) М.К. 1930
ДИТЯЧИЙ БУДИНОК У СІЛЬСЬКОМУ ПРОСТОРІ 1947 – 1953 РР.: ЛОКАЛЬНИЙ ДОСВІД

Фролов С.В. 1950
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ХАРКІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ПЕРШЕ ПОВОЄННЕ ДЕСЯТИЛІТТЯ (1945-1955 рр.)

Штепа А.В. 1964
МІСЦЕ Й ЗНАЧЕННЯ ЮГОСЛАВСЬКИХ ВОЄН У СУЧАСНІЙ ПОЛІТИЦІ ПАМ'ЯТИ В СЕРБІЇ

СЕРІЯ «КУЛЬТУРА І МИСТЕЦТВО»

Бородай В.П. 1973
ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ СКУЛЬПТУРИ ЯК ВИД МИСТЕЦТВА

Дубовик Н.А., Климова К.І. 1983
ІМІДЖЕВІ СТРАТЕГІЇ АРХІВІВ ТА ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ АРХІВІСТІВ

СЕРІЯ «СОЦІОЛОГІЯ»

Балановський Я.М. 1995
СОЦІАЛЬНА ЕНЕРГІЯ ЯК ЗНАЧУЩИЙ ЧИННИК СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

УДК 81'373.7(=811.161.2)(=811.511.141)

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4\(22\)-388-396](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-4(22)-388-396)

Певсе Андрея Андріївна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри філології, Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II, площа Кошута, 6, м. Берегове, 90202, Ніредьгазький університет (м. Ніредьгаза, Угорщина), <https://orcid.org/0000-0002-0564-2307>

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ УГОРСЬКОЮ

Анотація. Переклад фразеологізмів – складний та цікавий процес, що вимагає не лише знання обох мов, але й розуміння культурних та історичних контекстів, у яких вони вживаються. Українська та угорська мови мають свої унікальні фразеологічні одиниці, які часто важко перекласти без втрати смислу та експресії.

Мета статті – дослідити особливості перекладу фразеологізмів з української мови угорською, звертаючи увагу на лінгвістичні та культурні відмінності між цими мовами.

Зазначено, що у процесі перекладу фразеологізмів з української мови угорською, перекладач повинен ураховувати різні методи та стратегії залежно від контексту та особливостей кожного випадку. Один із методів перекладу фразеологізмів полягає у відтворенні їхньої структури та лексики з мови оригіналу в мову перекладу. Проте цей метод може призвести до незрозумілого або дивного вживання мовних одиниць у мові перекладу через відмінності у семантиці та граматиці. У деяких випадках необхідно враховувати контекст у якому вживається фразеологізм для знаходження найбільш адекватного перекладу. Цей метод дозволяє уникнути недорозумінь та забезпечити точність перекладу.

Окрім лінгвістичних розбіжностей цих мов (української та угорської), маємо зазначити і за граматичні різниці. Українські фразеологізми можуть мати форми, які не мають прямого аналогу в угорській мові, що ускладнює їх переклад. Наприклад, українське "взяти за серце" в угорській мові може бути виражене різними способами залежно від контексту.

Ми дійшли висновку, що переклад фразеологізмів між українською та угорською мовами є складним завданням, яке вимагає

від перекладача глибокого знання обох мов, а також культурного контексту, у якому вони вживаються. В процесі перекладу необхідно використовувати різноманітні методи та стратегії, звертаючи увагу на семантичні, граматичні та культурні аспекти кожного фразеологізму. Тільки таким чином можна забезпечити точність та ефективність перекладу, зберігаючи семантичний зміст та експресію мовних одиниць.

Ключові слова: фразеологізми, переклад, лінгвістичні відмінності, українська мова, угорська мова

Pevse Andreia Andriijvna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Philology, Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, Kossuth square, 6, Beregszasz, Nyíregyháza University (Nyíregyháza, Hungarian), <https://orcid.org/0000-0002-0564-2307>

PECULIARITIES OF TRANSLATING PHRASEOLOGY FROM UKRAINIAN INTO HUNGARIAN

Abstract. Translation of phraseological units is a complex and interesting process that requires not only knowledge of both languages, but also an understanding of the cultural and historical contexts in which they are used. The Ukrainian and Hungarian languages have their own unique phraseological units, which are often difficult to translate without losing their meaning and expression.

The purpose of the article is to investigate the peculiarities of translating phraseological units from Ukrainian into Hungarian, paying attention to the linguistic and cultural differences between these languages.

It is noted that in the process of translating phraseological units from Ukrainian into Hungarian, the translator should take into account different methods and strategies depending on the context and peculiarities of each case. One of the methods of translating phraseological units is to reproduce their structure and vocabulary from the source language into the target language. However, this method can lead to incomprehensible or strange usage of language units in the target language due to differences in semantics and grammar. In some cases, it is necessary to take into account the context in which the phraseology is used to find the most appropriate translation. This method helps to avoid misunderstandings and ensure translation accuracy.

In addition to the linguistic differences between the two languages (Ukrainian and Hungarian), there are also grammatical differences. Ukrainian

phraseology may have forms that have no direct analogue in Hungarian, which makes them difficult to translate. For example, the Ukrainian phrase "to take to heart" can be expressed in different ways in Hungarian depending on the context.

We have concluded that translating phraseology between Ukrainian and Hungarian is a complex task that requires a translator to have a deep knowledge of both languages and the cultural context in which they are used. In the process of translation, it is necessary to use a variety of methods and strategies, paying attention to the semantic, grammatical and cultural aspects of each phraseology. This is the only way to ensure the accuracy and efficiency of the translation, while preserving the semantic content and expression of the language units.

Keywords: phraseological units, translation, linguistic differences, Ukrainian language, Hungarian language

Постановка проблеми. Фразеологізми – це стійкі словосполучення, які мають загальноприйнятий семантичний зміст та не можуть бути розірвані на окремі компоненти без втрати значення. Під час перекладу фразеологізмів між мовами виникають різноманітні труднощі, пов'язані з відмінностями у граматиці, лексиці та культурних уявленнях. Основні способи перекладу фразеологічних одиниць – це фразеологічний еквівалент, фразеологічний аналог, калькування, описовий переклад, контекстуальна заміна [8].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Переклад фразеологічних одиниць зацікавила багатьох науковців. У своїй праці Р. Зорівчак зазначає, що особливих труднощів перекладачеві завдають компоненти фразеологізмів, серед яких присутня не лише образність, експресія і багатозначність, але також і алогічність [5, с.16]. В. Дикань пояснює лексичні розбіжності у фразеології різних народів різними матеріальними світами та відношеннями до позначуваних предметів у них [3, с.19].

Науковці, які займалися перекладом фразеологізмів з української мови угорською, включають в себе таких дослідників, як:

- Дунаєва І.М. – дослідження з проблем перекладу у контексті українсько-угорських лінгвокультурних зв'язків [4].
- Коваль Л.В. – займається дослідженням лінгвістичних аспектів перекладу, включаючи фразеологізми [7].
- Петрова О.С. – проводить дослідження у галузі перекладознавства з акцентом на фразеологічний аспект [10].

Ці вчені досліджують методи та стратегії перекладу фразеологізмів з української мови на угорську, а також вивчають вплив культурних та лінгвістичних особливостей на процес перекладу.

Мета статті полягає в дослідженні особливостей перекладу фразеологізмів з української мови угорською та з'ясування труднощів, використаних методів у процесі перекладу.

Виклад основного матеріалу. Переклад фразеологізмів між українською та угорською мовами є складним завданням, яке вимагає не лише володіння мовами, але й глибокого розуміння культурних та лінгвістичних відмінностей. В процесі перекладу важливо враховувати семантичні, граматичні та культурні аспекти, щоб зберегти смислову точність та експресію фразеологізмів.

Дивлячи на семантичні відмінності, багато фразеологізмів мають українські та угорські версії з різними семантичними відтінками. Наприклад, український фразеологізм "бити байдику" може бути перекладений як "*felesleges dolgokkal foglalkozni*" (займатися зайвими справами), але точний еквівалент важко підібрати через культурні відмінності. Фразеологізми часто відображають культурні особливості та традиції кожної мови. Тому їх переклад потребує розуміння не лише мови, але й культурного контексту. Наприклад, український фразеологізм "діло козацьке" може бути важко передати в угорській мові без пояснень про історію та культурні звичаї українського народу, так як має культурний зв'язок з історією та традиціями козацького періоду. Перекладаючи цей фразеологізм на угорську мову, необхідно пояснити його культурний контекст та зв'язок з історичними подіями. Фразеологізм "заговорити мову козаків" має етнічне значення та асоціюється із українським народом. Перекладачу потрібно врахувати цей аспект при пошуку відповідного еквіваленту на угорську мову. Переклад фольклорних мотивів у фразеологізмах також дається важким. "Ховати голову в пісок" може бути пов'язаний з фольклорними образами та метафорами. Перекладач повинен враховувати ці фольклорні мотиви при виборі перекладу, щоб зберегти семантичний зміст та експресію фразеологізму.

Маємо зазначити, що культурні особливості грають важливу роль у перекладі фразеологізмів між українською та угорською мовами. Часто фразеологізми відображають унікальні аспекти культури та традицій кожної мови, що може ускладнювати їх переклад.

Культурні відмінності між українською та угорською мовами відображаються у фразеологізмах, які віддзеркалюють історичні, етнічні та фольклорні аспекти кожної мови. Під час перекладу фразеологізмів необхідно враховувати ці культурні особливості та забезпечити адекватне відтворення семантичного змісту та експресії мовних одиниць у мові перекладу (угорської).

Рідко коли в перекладі вдається знайти повний фразеологічний еквівалент для фразеологізмів, які зустрічаються у вихідному тексті. Наявність повних еквівалентів також зумовлено й однаковими або подібними умовами життя та побуту народів, спільними культурно-історичними чинниками, психологічними процесами й однаковим мисленням. Це свідчить про існування загальноєвропейського фонду однакових фразеологізмів з однаковою внутрішньою формою. Наприклад, фразеологізм "втратити голову" має такі ж фразеологізми й з таким самим значенням в багатьох мовах, зокрема і в угорській – *"elveszti a fejét"*.

При перекладі фразеологізмів маємо звернути увагу на полісемію та омонімію. Багатозначність та співзвучність слова можуть ускладнювати переклад фразеологізмів. Наприклад, український фразеологізм "лізти на ріжок" може мати кілька значень, які потрібно враховувати при перекладі угорською.

Мають значення і експресивність та стилістичні відтінки. Фразеологізми часто мають виражений емоційний або стилістичний забарвлення, яке може бути важко передати в перекладі. При виборі еквіваленту важливо враховувати не лише семантичний, а й експресивний аспект. "Мороз пройшов поза шкірою" можемо перекласти *"kirázott a hideg"*.

Майстерне використання фразеологізмів збагачує мовлення, надаючи йому оригінальність та виразність. Під час підготовки до ЗНО з української мови, або останніми роками до НМТ, важливо знати значення та вміти розрізняти синонімічні фразеологізми, а також правильно їх використовувати. Таке володіння фразеологізмами сприяє поглибленню розуміння мови та підвищує комунікативні навички. Тому варто докласти зусиль для оволодіння цією навичкою, що дозволить досягти більш високих результатів на екзамені.

Вивчення фразеологізмів займає важливе місце в навчальних програмах для базової середньої освіти, які входять до мовно-літературної освітньої галузі.

Тематика мовної змістової лінії модельної навчальної програми для всього рівня базової середньої освіти (5 – 9 класи) мовно-літературної освітньої галузі з української мови для класів з навчанням угорською мовою, яка подається за лінійним принципом, містить реалізацію системи міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, які зумовлюють систематичне й різнобічне збагачення словникового запасу й граматичної будови мовлення учнів лексико-фразеологічними, граматичними, стилістичними засобами, удосконалення мовних і мовленнєвих умінь і навичок, умінь користуватися різними лінгвістичними словниками [9].

Підручник, розроблений відповідно до модельної навчальної програми «Українська мова. Підручник для 6 класу з навчанням угорською мовою закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом)» містить вправи, які сприяють вивченню фразеологізмів та прави-льного вибору еквівалентів. Проілюструємо приклади таких вправ [1]:

Прочитайте речення. Визначте фразеологізми. Знайдіть їхні відповідники в угорській мові.		
Речення	Відповідники в угорській мові	Пояснення
Коли Маркевич загравав з скрипачем Стером концерт Ліпінського, Тарас <i>відчув себе на сьомому небі</i> (Оксана Іваненко).	" <i>a mennyországban érezte magát</i> "	дослівно не перекладається
А мені так і кортить розпитати про Марію, так і <i>крутиться на язиці</i> ймення її, та ніяково розпитувати (Михайло Коцюбинський)	" <i>a nyelve hegyén van</i> "	дослівно не перекладається
А парубки тії – сказано, <i>вітер в голові</i> , молодії – вибрали десь музики і повели молодих по селу (Марко Вовчок)	" <i>üres a feje</i> "	дослівно не перекладається
Стояв-стояв, червоний мов рак, а тоді як <i>дав дриза</i> – тільки... (Всеволод Нестайко)	" <i>fejvesztve elrohan</i> "	дослівно не перекладається

Можемо цілком справедливо зазначити, що фразеологізми можуть мати специфічні граматичні особливості, які можуть виявитися неперекладними або вимагати адаптації у мові перекладу (угорської). Перекладач повинен враховувати такі граматичні особливості та забезпечити відповідність структури фразеологізмів у мові перекладу.

Окрім наведених вище, маємо зазначити, що важливу роль в організації фразеологічного значення відіграє внутрішня форма.

О.О. Потєбня зазначає, що внутрішня форма становить собою єдність двох елементів: мотивуючої ознаки і чуттєвого образу. Внутрішня форма – це образна основа фразеологізму, його безпосередня семантика, а також той спосіб, яким ця семантика виражається [11, с. 75]. Тобто знову ми дійшли до висновку, що без знання обох мов, неможливий процес перекладу фразеологізмів. Перед перекладом важливим аспектом є семантизація.

Основними прийомами семантизації фразеологізмів у сучасній методиці мови є:

- семантизація за допомогою лексичного синоніма;
- семантизація за допомогою кількох синонімів;
- прийом зіставлення стійкого й омонімічного вільного словосполучення;
- семантизація за допомогою синонімічного фразеологізму;
- семантизація за допомогою вільного словосполучення;
- комбінований спосіб семантизації;
- семантизація за допомогою контексту;
- контекстна етимологізація як прийом семантизації;
- етимологізація як прийом семантизації [6, с. 16].

Висновки. Переклад фразеологізмів є складною лінгвістичною задачею, що вимагає від перекладача не лише володіння обома мовами, але й глибокого розуміння семантичних, граматичних та культурних відмінностей між мовою оригіналу (української) та мовою перекладу (угорської). Рідко коли вдається знайти повний фразеологічний еквівалент для фразеологізмів, які зустрічаються у вихідному тексті. Частіше за все перекладачам доводиться використовувати аналогічні вирази або перефразувати висловлювання.

Таким чином, у перекладі перш за все важливо зберегти значення фразеологізму, а також його емоційну виразність і функціонально-стилістичну специфіку. Перекладачу слід намагатися передати фразеологізм за допомогою іншого фразеологізму, оскільки це сприяє досягненню найбільшої відповідності у відтворенні фразеології оригіналу в перекладі.

У процесі перекладу важливо використовувати різноманітні методи та стратегії, звертаючи увагу на контекстуальність, семантичну точність та експресивність мовних одиниць. Тільки таким чином можна забезпечити ефективний та адекватний переклад фразеологізмів, зберігаючи їхню семантичну цілісність та культурний контекст.

Література:

1. Беца С. Д., Павлишина М. Г., Павлович Ю. П., Певсе А. А.: Українська мова. Підручник для 6 класу з навчанням угорською мовою закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом). Чернівці, МПП «Букрек», 2023. 240 с.
2. Дідик С. С. Фразеологізми як вияв духовності народу. Культура мови і культура в мові: зб. наук. пр. Київ : НОК ВО, 2000. 180 с.
3. Дикань В.В. Коннотативна нерівноцінність англійських та українських фразеологічних одиниць // Методологічні проблеми перекладу на сучасному етапі: зб. наук. пр. / С.О. Швачко та ін.; Сумський держ. ун-т, Запорізький держ. ун-т. Суми: Видавництво СумДУ, 1999. С. 19–21.
4. Дунаєва І.М. Мовно-культурні аспекти перекладу фразеологізмів української мови на угорську. Мовознавство. Київ. – 2018. – № 6. – С. 45-51.
5. Зорівчак Р.П. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія (на матеріалі перекладів творів української літератури англійською мовою). Л.: Вид-во Львів. ун-ту, 1989. 216 с.
6. Коваль В., Розгон В. Лінгво-методичні засади фразеології в основній школі. Проблеми підготовки сучасного вчителя № 2, 2010. – С. 13-17.
7. Коваль Л.В. Особливості перекладу українських фразеологізмів на угорську мову. Мовознавство. Київ. – 2019. – № 3. – С. 78-85.
8. Кревсун, Я. Основні шляхи перекладу фразеологічних одиниць [Текст] / Я. Кревсун ; наук. кер. О.А. Кириченко // Перекладацькі інновації : матеріали V Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 12-13 березня 2015 р. / Редкол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.О. Жулавська та ін. - Суми : СумДУ, 2015. - С. 71-72.
9. Модельна навчальна програма «Українська мова для класів з навчанням угорською мовою. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторів-укладачів Черничко С. С., Певсе А. А. та ін.) / «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795) / Ukr.mova.dlya.klasiv.z.uhor.mov.5-9-kl.Chernychko.ta.in.14.07.pdf
10. Петрова О.С. Теоретичні аспекти перекладу українських фразеологізмів на угорську мову. Філологічні дослідження. Київ. – 2020. – Т. 12. – С. 112-125.
11. Потебня О.О. 3 лекції по теорії словесності. Байка, прислів'я, приповідки / О. О. Потебня. – Х. : Держвидав України, 1930. – 110 с.
12. Ужченко В. Д., Ужченко Д. В. Фразеологічний словник української мови. – Київ : Освіта, 1998. – 224 с.
13. Харкевич Г.І. Українські прислів'я та приказки. Харків : Видавництво «Фоліо», 2011. 204 с.

References:

1. Betsa, S.D., Pavlyshyna, M.G., Pavlovych, Y.P., Pevse, A.A.(2023): *Ukrainska mova. Pidruchnyk dlia 6 klasu z navchanniam uhorskoiu movoiu zakladiv zahalnoi serednoi osvity (z audiosuprovodom)*. [Ukrainian language. Textbook for 6th grade with Hungarian language instruction in general secondary education (with audio)]. Chernivtsi: Bukrek [in Ukrainian].
2. Didyk, S. S. (2000). *Frazeolohizmy yak vyiv dukhovnosti narodu*. [Phraseologisms as a manifestation of the spirituality of the people]. Kultura movy i kultura v movi: zb. nauk. pr. Kyiv: NOC VO [in Ukrainian].

3. Dykan, V.V. (1999). Konnotatyvna nerivnotsinnist anhliiskykh ta ukrainskykh frazeolohichnykh odynyts. [*Connotative inequality of English and Ukrainian phraseological units*] // Metodolohichni problemy perekladu na suchasnomu etapi: zb. nauk. pr. / S.O. Shvachko ta in.; Sumskyi derzh. un-t, Zaporizkyi derzh. un-t. Sumy: Vydavnytstvo SumDU, [in Ukrainian].

4. Dunayeva, I.M. (2018). Movno-kulturni aspekty perekladu frazeolohizmiv ukrainskoi movy na uhorsku. [*Linguistic and cultural aspects of translation of phraseological units of the Ukrainian language into Hungarian*]. Movoznavstvo. Kyiv. (No. 6.) [in Ukrainian].

5. Zorivchak, R.P. (1989). Frazeolohichna odynytsia yak perekladoznavcha katehoriia (na materiali perekladiv tvoriv ukrainskoi literatury anhliiskoiu movoiu) [*Phraseological unit as a translation category (based on the material of translations of Ukrainian literature into English)*]. Lviv: Vyd-vo Lviv. un-tu [in Ukrainian].

6. Koval, V., Razgon, V.. (2010). Linhvo-metodychni zasady frazeolohii v osnovnii shkoli. [*Linguistic and methodological principles of phraseology in primary school*]. Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia (No. 2) [in Ukrainian].

7. Koval, L.V. (2019). Osoblyvosti perekladu ukrainskykh frazeolohizmiv na uhorsku movu. [*Peculiarities of translation of Ukrainian phraseological units into Hungarian*]. Movoznavstvo. Kyiv. (No. 3.) [in Ukrainian].

8. Krevsun, Y. (2015). Osnovni shliakhy perekladu frazeolohichnykh odynyts. [*The main ways of translating phraseological units*] [Text] / Y. Krevsun ; nauk. ker. O.A. Kyrychenko // Perekladatski innovatsii : materialy V Vseukrainskoi studentskoi naukovo-praktychnoi konferentsii, m. Sumy, 12-13 bereznia 2015 r. / Redkol.: S.O. Shvachko, I.K. Kobiakova, O.O. Zhulavska ta in. - Sumy : SumDU [in Ukrainian].

9. Modelna navchalna prohrama «Ukrainska mova dlia klasiv z navchanniam uhorskoiu movoiu. 5-9 klasy» dlia zakladiv zahalnoi serednoi osvity. [*Model program "Ukrainian language for classes with Hungarian language instruction. Grades 5-9" for general secondary education institutions*] (avtory-ukladachi Chernychko S. S., Pevse A. A. ta in.) / «Rekomendovano Ministerstvom osvity i nauky Ukrainy» (nakaz Ministerstva osvity i nauky Ukrainy vid 12.07.2021 № 795)/ Ukr.mova.dlya.klasiv.z.uhor.mov.5-9-kl. Chernychko.ta.in.14.07.pdf [in Ukrainian].

10. Petrova, O.S. (2020). Teoretychni aspekty perekladu ukrainskykh frazeolohizmiv na uhorsku movu. [*Theoretical aspects of the translation of Ukrainian phraseology into Hungarian*]. Filolohichni doslidzhennia. Kyiv. (Vol. 12.) [in Ukrainian].

11. Potebna, O.O. (1930). Z leksii po teorii slovesnosti. Baika, pryslivia, pryovidky. [*From a lecture on the theory of literature*]. O. O. Potebnia. – Kh. : Derzhvydav Ukrainy, 110 p. [in Ukrainian].

12. Uzhchenko, V.D., Uzhchenko, D.V. (1998). Frazeolohichni slovnyk ukrainskoi movy. [*Phraseological Dictionary of the Ukrainian Language*]. - Kyiv: Osvita [in Ukrainian].

13. Harkevich, G. I. (2011). Ukrainski pryslivia ta prykazky. [*Ukrainian proverbs and sayings*]. Kharkiv : Vydavnytstvo «Folio» [in Ukrainian].

Журнал

«Вісник науки та освіти»

*(Серія «Філологія», Серія «Педагогіка», Серія «Соціологія»,
Серія «Культура і мистецтво», Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 4(22) 2024

Видавець:

Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління, Свідоцтво серія ДК №4957
від 18.08.2015 р., Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.